

10. Nexys 4 Uygulamaları

Bu bölümde VHDL dili ile geliştirilen tasarımların Nexys 4 kartı üzerinde gerçekleştirilmesi ve tasarlanan devrenin davranışı anlatılmıştır.

10.1. D İki Durumlusu

Aşağıda yetkilendirme girişi ve eş zamanlı olmayan resetli d mandali tasarımının yapıldığı **d_mandali.vhd** VHDL kodu verilmiştir. Tasarımda **in_rst** giriş portu değerinin '1' olması durumunda diğer giriş portlarının durumu fark etmeksizin **r_cikis** sinyalinin '0' değeri atanmaktadır. **r_cikis** sinyalinin '0' değerini almasıyla **out_cikis** çıkış portuna '0' ve **out_cikis_degil** çıkış portuna '1' değerleri atanmaktadır. **in_rst** giriş portunun diğer durumlarında ise **in_clk** giriş portunun yükselen kenarının meydana gelmesi beklenmektedir. Yükselen kenarın meydana gelmesi ile birlikte **in_en** giriş portu değerinin '1' olması durumunda **in_giris** giriş portu değeri **r_cikis** sinyaline atandır. **in_en** giriş portunun diğer durumlarında ise **r_cikis** sinyali bir önceki durumunu korumaktadır.

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

entity d_mandali is
    Port (
        in_clk : in std_logic;
        in_rst : in std_logic;
        in_en : in std_logic;
        in_giris : in std_logic;
        out_cikis : out std_logic;
        out_cikis_degil : out std_logic
    );
end d_mandali;

architecture Behavioral of d_mandali is

    signal r_cikis : std_logic := '0';

begin

    process(in_clk, in_rst, in_en, in_giris)
    begin
        if in_rst = '1' then
            r_cikis <= '0';
```

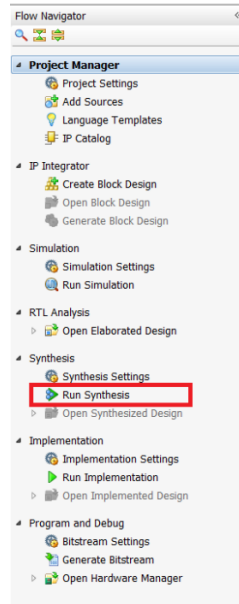
```
elsif rising_edge(in_clk) then
    if in_en = '1' then
        r_cikis <= in_giris;
    end if;
end if;
end process;
```

```
out_cikis <= r_cikis;
out_cikis_degil <= not r_cikis;
```

```
end Behavioral;
```

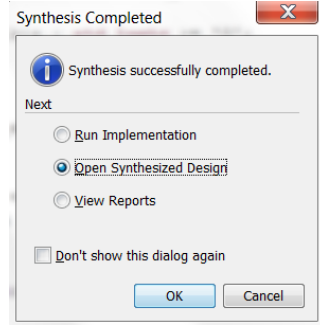
10.1.1. Sentezleme ve Port Bağlantılarının Yapılması

Tasarlanan **d_mandali** varlığının Nexsy 4 kartı ile bağlantılarının yapılabilmesi için öncelikle sentez işlemini yapılması gerekmektedir. Şekil 10-1'den de görüleceği üzere sentezleme işlemi **Synthesis** sekmesi altında bulunan **Run Synthesis** seçilerek başlatılır.

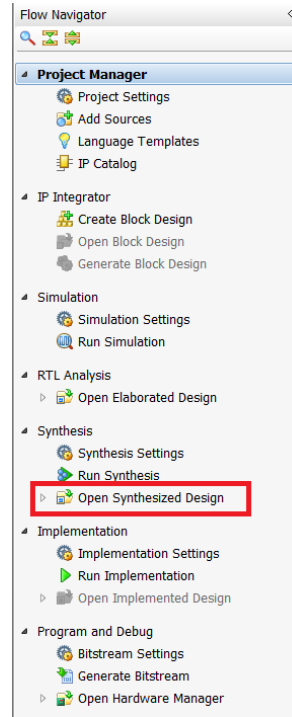

Şekil 10-1 Sentezleme işleminin başlatılması

Sentezleme işleminin bitiminde Şekil 10-2'de gösterilen pencere açılmaktadır. Açılan pencereden **Open Synthesis Design** seçilir ve **OK** tuşuna basılarak sentez sonrası port bağlantısı, hata ayıklama bağlantıları vb. gibi işlemler yapılabilir. **Open Synthesis Design** aynı zamanda sentez işleminin sonucunda **Flow Navigator** penceresinde aktif olmaktadır (Şekil 10-3).

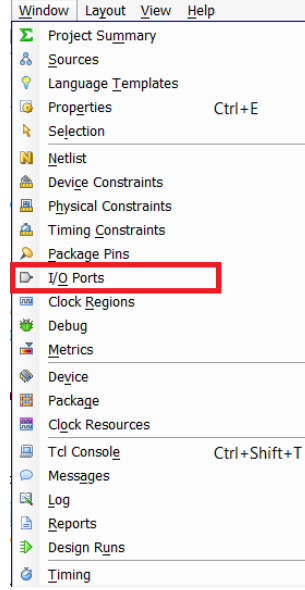

Şekil 10-2 Sentezleme işleminin tamamlanması ve sentez tasarımlarının açılması

Şekil 10-3 Sentez tasarımlarının açılması

Sentez tasarımlarının açılmasından sonra **Window** sekmesi seçilir. **Window** sekmesi altında **I/O Ports** seçilir (Şekil 10-4). İşlemin ardından **d_latch** varlığının Nexys 4 kartı ile bağlantısının yapılması için **I/O Ports** penceresi açılacaktır. Açılan pencerede **d_latch** varlığın ait portlar görülecektir (Şekil 10-5).

Şekil 10-4 I/O Ports Penceresinin açılması - 1

Name	Direction	Neg Diff ...	Site	Fixed	Bank	I/O Std	Vcco	Vref	Drive S...	Slew Type	Pull Type	Off-Chip ...	IN_TERM
All ports (6)													
Scalar ports (6)													
in_clk	IN					default (LVCMOS18)	1.800				NONE	NONE	
in_en	IN					default (LVCMOS18)	1.800				NONE	NONE	
in_giris	IN					default (LVCMOS18)	1.800				NONE	NONE	
in_rst	IN					default (LVCMOS18)	1.800				NONE	NONE	
out_cikis	OUT					default (LVCMOS18)	1.800		12	SLOW	NONE	FP_VTT...	
out_cikis_degil	OUT					default (LVCMOS18)	1.800		12	SLOW	NONE	FP_VTT...	

Şekil 10-5 I/O Ports Penceresinin açılması - 2

d_latch varlığın da daha önceden de bahsedildiği gibi 2 adet giriş portu ve 2 adet çıkış portu mevcuttur. Varlığın portlarının Nexys 4 kartı ile bağlantısı Tablo 10-1'deki şekilde yapılmalıdır.

Tablo 10-1 Yetki girişli D mandalı bağlantıları

Port Adı	Nexys 4	Konum	I/O Standart
in_clk	-	E3	LVCMOS33
in_en	SW1	U8	LVCMOS33
in_rst	BTND	V10	LVCMOS33
in_giris	SW0	U9	LVCMOS33
out_cikis	LD1	V9	LVCMOS33
out_cikis_degil	LD0	T8	LVCMOS33

Tablo 10-1'de verilen konum bilgileri **I/O Ports** penceresinde **Site** sekmesinde seçilirler. **I/O Std** sekmesinde ise Tablo 10-1'de verilen standart değerleri seçilerek (Şekil 10-6) kaydedilir.

I/O Ports													
Name	Direction	Neg Diff ...	Site	Fixed	Bank	I/O Std	Vcco	Vref	Drive S...	Slew Type	Pull Type	Off-Chip ...	IN_TERM
All ports (6)													
Scalar ports (6)													
in_clk	IN		E3	✓		35 LVCMOS33*	3.300				NONE	NONE	
in_en	IN		U8	✓		34 LVCMOS33*	3.300				NONE	NONE	
in_giris	IN		U9	✓		34 LVCMOS33*	3.300				NONE	NONE	
in_rst	IN		V10	✓		14 LVCMOS33*	3.300				NONE	NONE	
out_cikis	OUT		V9	✓		34 LVCMOS33*	3.300	12	SLOW	NONE	FP_VTT...		
out_cikis_degil	OUT		T8	✓		34 LVCMOS33*	3.300	12	SLOW	NONE	FP_VTT...		

Şekil 10-6 Port bağlantılarının ayarlanması

Port tanımlama işlemlerinin yapılmasından sonra kaydedilen **xdc** uzantılı dosya aşağıdaki gibi olacaktır.

```
set_property PACKAGE_PIN E3 [get_ports in_clk]
set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports in_clk]

set_property PACKAGE_PIN U8 [get_ports in_en]
set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports in_en]

set_property PACKAGE_PIN U9 [get_ports in_giris]
set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports in_giris]

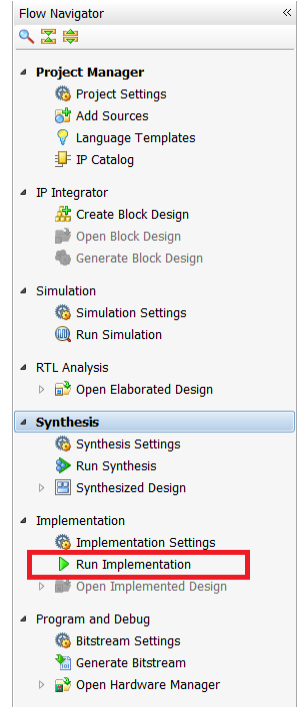
set_property PACKAGE_PIN V10 [get_ports in_rst]
set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports in_rst]

set_property PACKAGE_PIN V9 [get_ports out_cikis]
set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports out_cikis]

set_property PACKAGE_PIN T8 [get_ports out_cikis_degil]
set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports out_cikis_degil]
```

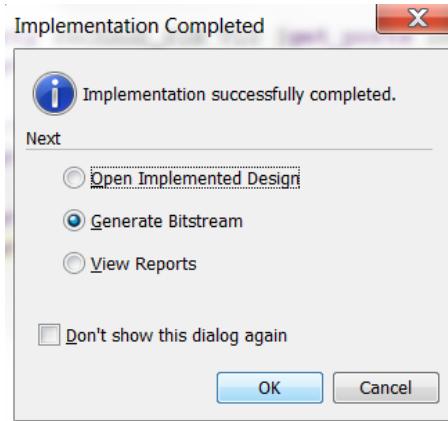
10.1.2. Bit Dosyasının Oluşturulması

Port tanımlama işlemlerinin tamamlanmasından sonra gerçekleştirme işlemi Implementation Sekmesi altında **Run Implementation** seçilerek başlatılır (Şekil 10-7).

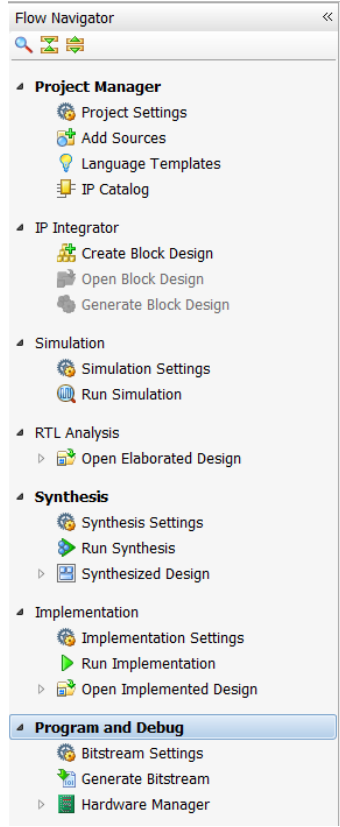

Şekil 10-7 Gerçekleme işleminin başlatılması

Gerçekleme işleminin bitiminde Şekil 10-8’de gösterilen pencere açılmaktadır. Açılan pencereden **Generate Bitstream** seçilir ve **OK** tuşuna basılarak bit dosyasının oluşturulma işlemi başlatılmaktadır. Bit dosyası oluşturma işlemi aynı zamanda **Program and Debug** sekmesi altında **Generate Bitstream** seçilerekte yapılabilir. **Generate Bitstream** gerçekleme işleminin sonucunda **Flow Navigator** penceresinde aktif olmaktadır (Şekil 10-9).

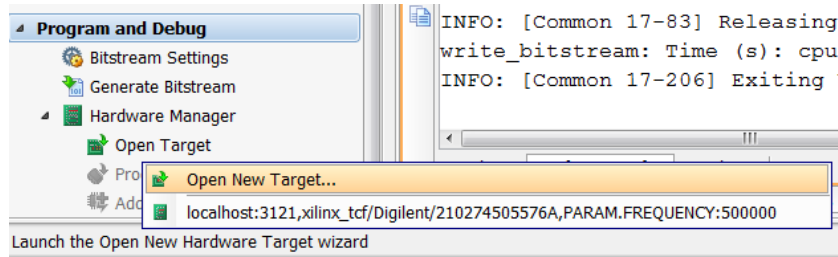
Şekil 10-8 Gerçekleme işleminin tamamlanması

Şekil 10-9 Bit dosyası oluşturma işleminin başlatılması

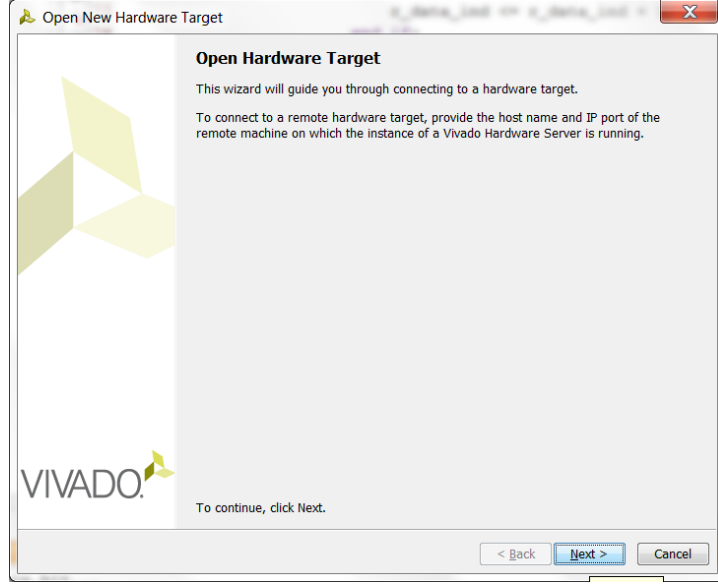
10.1.3. Bit Dosyasının Yüklenmesi

Bit uzantılı dosyanın oluşturulmasından sonra FPGA'ya gerçekleştirilen devrenin yüklenmesi aşaması başlamaktadır. Şekil 10-10'dan da görüleceği üzere, **Program and Debug** sekmesi altında bulunan **Hardware Manager** sekmesinde **Open Target** seçilir. Eğer daha önce kullandığınız FPGA ile bağlantı sağlamış iseniz o bağlantıyı seçerek işleme devam edebilirsiniz. Daha önce çalışma yapılmadıysa **Open New Target** seçilir.

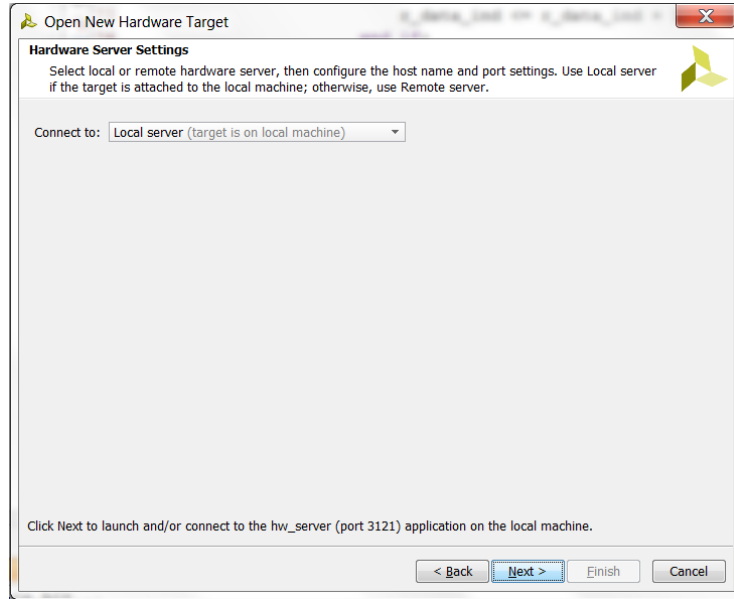
Şekil 10-10 Kullanılacak FPGA ile bağlantı salanması - 1

Açılan pencerede **Next** butonu seçilir (Şekil 10-11).

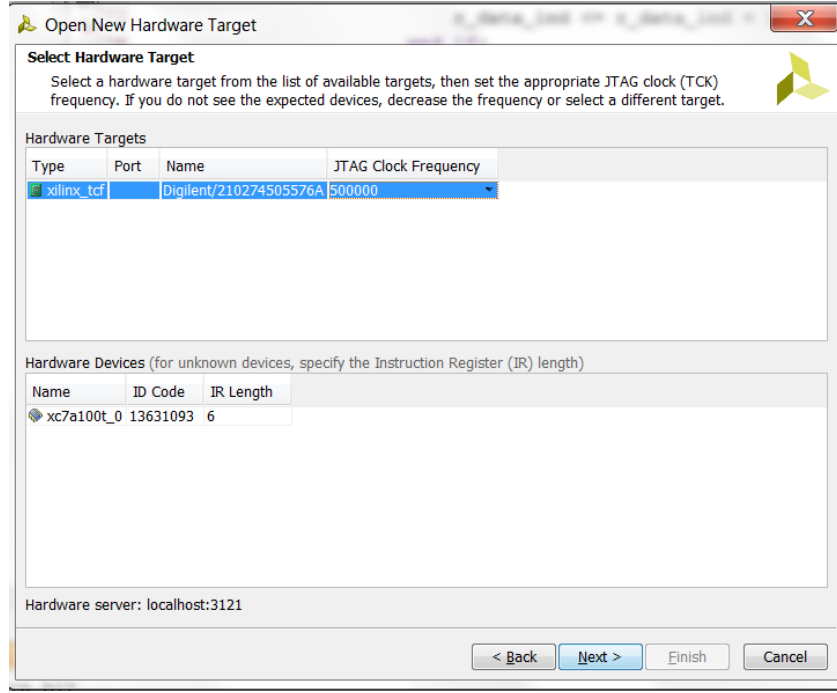
Şekil 10-11 Kullanılacak FPGA ile bağlantı salanması -2

Açılan pencerede **Next** butonu seçilir (Şekil 10-12).

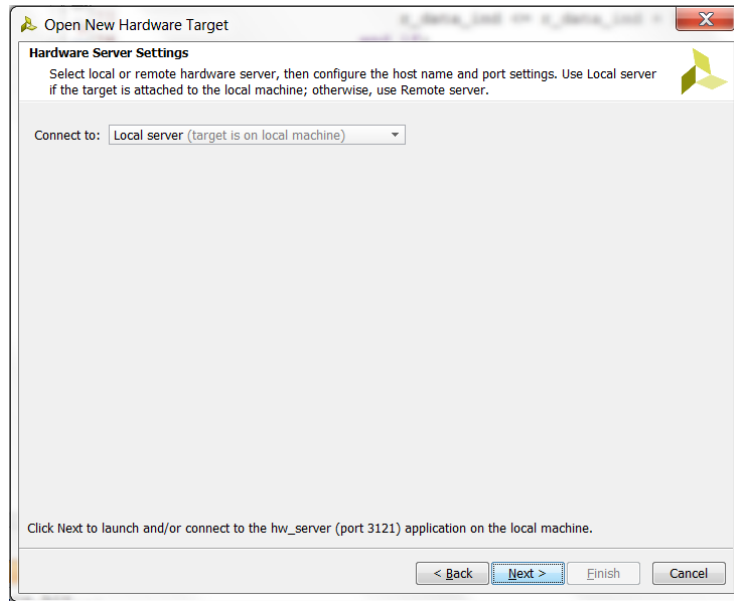
Şekil 10-12 Kullanılacak FPGA ile bağlantı salanması -3

Şekil 10-13'den de görüleceği üzere **Hardware Device** kısmında Nexys 4 kart üzerinde bulunan FPGA tanımlıdır. **Hardware Target** sekmesinde bulunan **JTAG Clock Frequency** kısmında düşük hız seçilmelidir. 500 KHz yeterli bir hız olmaktadır.

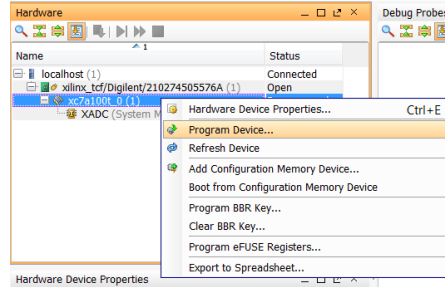
Şekil 10-13 Kullanılacak FPGA ile bağlantı salanması -4

Açılan pencerede **Finish** butonu seçilir (Şekil 10-14).

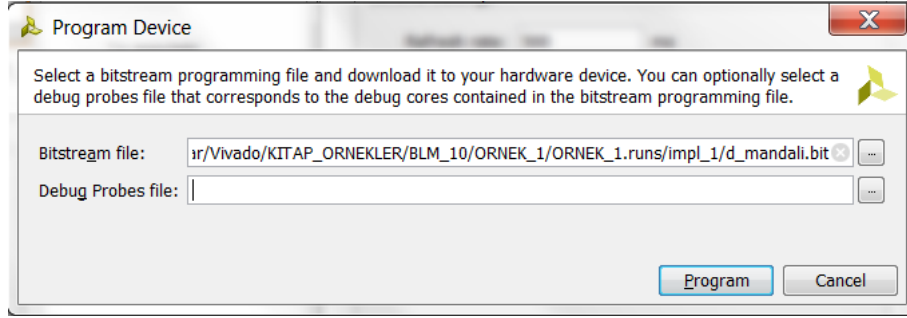
Şekil 10-14 Kullanılacak FPGA ile bağlantı salanması -5

Bağlantı işleminin Vivado ekranında açılan **Hardware** penceresinden tanımlı FPGA üzerine tıklanarak **Program Device** seçilir (Şekil 10-15).

Şekil 10-15 Devrenin FPGA'ya yüklenmesi - 1

Açılan **Program Device** penceresinde **Program** butonuna basılarak FPGA programlama işlemi başlatılır (Şekil 10-16).

Şekil 10-16 Devrenin FPGA'ya yüklenmesi - 2

10.1.4. Tasarımın Test Edilmesi

Tasarımın test edilmesi işleminda aşağıdaki adımlar gerçekleşir:

- **in_en** giriş portunun bağlı bulunduğu anahtar '1' konumuna, **in_giris** portunun bağlı bulunduğu anahtar '0' konumuna getirilir. Bu durumda **out_cikis_degil** çıkış portunun bağlı bulunduğu led yanacaktır.
- **in_en** giriş portunun bağlı bulunduğu anahtar '0' konumuna getirilir. Bu durumda **out_cikis_degil** çıkış portunun bağlı bulunduğu led yanacaktır.
- **in_giris** portunun bağlı bulunduğu anahtar '1' konumuna getirilir. Bu durumda **out_cikis_degil** çıkış portunun bağlı bulunduğu led yanacaktır.
- **in_en** giriş portunun bağlı bulunduğu anahtar '1' konumuna getirilir. Bu durumda **out_cikis** çıkış portunun bağlı bulunduğu led yanacaktır.
- **in_rst** giriş portunun bağlı bulunduğu tuşa basılı tutulunur. Bu durumda **out_cikis_degil** çıkış portunun bağlı bulunduğu led yanacaktır.
- **in_rst** giriş portunun bağlı bulunduğu tuşa basma işlemi bırakılır. Bu durumda **out_cikis** çıkış portunun bağlı bulunduğu led yanacaktır.

10.2. Led Yakma Uygulaması

Led yakma uygulamasında Bölüm 9.8'de verilen **saat_frekans_bolucu.vhd** VHDL kodu kullanılmıştır. Tasarımda 100 MHz olan sistem frekansı, **saat_frekans_bolucu1_map** etiketi ile tanımlanmış alt devre ile 1 Hz'e indirilmektedir. Bu işlem için generic olarak tanımlanan N parametresi değeri 100000000 olarak ayarlanmıştır. Her iki alt modülün çalışma frekanslarının farklı olması nedeniyle elde edilen 1 Hz'lik sinyal 63-

70. satırlarda tanımlı **process** içerisinde saat darbesi domain geçiş işlemine tabi tutulmaktadır. Geçiş işleminin sağlanması ile elde edilen yeni saat darbesi işareti, **saat_frekans_bolucu2_map** etiketi ile tanımlanmış alt devreye saat darbesi girişi olarak verilmektedir. **saat_frekans_bolucu2_map** etiketi ile tanımlanmış alt devre ile 1/2 Hz, 1/4 Hz, 1/8 Hz, 1/16 Hz ve **generic** olarak ayarlanan 1/32 Hz frekanslarında saat darbeleri elde edilmiştir.

```
1. library IEEE;
2. use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3.
4. entity led_yakma is
5.   Port (
6.     in_clk : in std_logic;
7.     in_rst : in std_logic;
8.     out_clk_1Hz : out std_logic;
9.     out_clk_1_2Hz : out std_logic;
10.    out_clk_1_4Hz : out std_logic;
11.    out_clk_1_8Hz : out std_logic;
12.    out_clk_1_16Hz : out std_logic;
13.    out_clk_1_NHz : out std_logic
14.  );
15.end led_yakma;
16.
17.architecture Behavioral of led_yakma is
18.
19.   component saat_frekans_bolucu
20.     generic(
21.       N : integer := 16
22.     );
23.   Port (
24.     in_clk : in std_logic;
25.     in_rst : in std_logic;
26.     out_clk_2 : out std_logic;
27.     out_clk_4 : out std_logic;
28.     out_clk_8 : out std_logic;
29.     out_clk_16 : out std_logic;
30.     out_clk_N : out std_logic
31.   );
32.end component;
33.
34.   signal r_clk_1Hz_d : std_logic := '0';
35.   signal r_clk_1Hz : std_logic_vector(3 downto 0) := (others => '0');
```

```

36.  signal r_clk_1_2Hz : std_logic := '0';
37.  signal r_clk_1_4Hz : std_logic := '0';
38.  signal r_clk_1_8Hz : std_logic := '0';
39.  signal r_clk_1_16Hz : std_logic := '0';
40.  signal r_clk_1_NHz : std_logic := '0';
41.
42. begin
43.
44.  out_clk_1Hz <= r_clk_1Hz(3);
45.  out_clk_1_2Hz <= r_clk_1_2Hz;
46.  out_clk_1_4Hz <= r_clk_1_4Hz;
47.  out_clk_1_8Hz <= r_clk_1_8Hz;
48.  out_clk_1_16Hz <= r_clk_1_16Hz;
49.  out_clk_1_NHz <= r_clk_1_NHz;
50.
51.  saat_frekans_bolucu1_map : saat_frekans_bolucu
52.  generic map( N => 1000000000 )
53.  port map (
54.      in_clk => in_clk,
55.      in_rst => in_rst,
56.      out_clk_2 => open,
57.      out_clk_4 => open,
58.      out_clk_8 => open,
59.      out_clk_16 => open,
60.      out_clk_N => r_clk_1Hz_d
61.  );
62.
63.  process(in_clk, in_rst)
64.  begin
65.      if in_rst = '1' then
66.          r_clk_1Hz <= (others => '0');
67.      elsif rising_edge(in_clk) then
68.          r_clk_1Hz <= r_clk_1Hz(2 downto 0) & r_clk_1Hz_d;
69.      end if;
70.  end process;
71.
72.  saat_frekans_bolucu2_map : saat_frekans_bolucu
73.  generic map( N => 32 )
74.  port map (
75.      in_clk => r_clk_1Hz(3),

```

```

76.    in_rst => in_rst,
77.    out_clk_2 => r_clk_1_2Hz,
78.    out_clk_4 => r_clk_1_4Hz,
79.    out_clk_8 => r_clk_1_8Hz,
80.    out_clk_16 => r_clk_1_16Hz,
81.    out_clk_N => r_clk_1_NHz
82. );
83.
84. end Behavioral;

```

Sistemde elde edilen yeni saat darbesi sinyallerinin Nexys 4 kartında görülebilmesi için devre sentezlendikten sonra Tablo 10-2’de verilen konum bilgileri ile bağlantıların yapılması gerekmektedir.

Tablo 10-2 Led yakma varlığına ilişkin port bağlantıları

Port Adı	Nexys 4	Konum	I/O Standart
in_clk	-	E3	LVC MOS33
in_rst	BTND	V10	LVC MOS33
out_clk_1Hz	LD0	T8	LVC MOS33
out_clk_1_2Hz	LD1	V9	LVC MOS33
out_clk_1_4Hz	LD2	R8	LVC MOS33
out_clk_1_8Hz	LD3	T6	LVC MOS33
out_clk_1_16Hz	LD4	T5	LVC MOS33
out_clk_1_NHz	LD5	T4	LVC MOS33

Tablo 10-2’de verilen konum bilgileri ile yapılan bağlantılardan sonra kaydedilen **.xdc** uzantılı dosya aşağıdaki gibi olacaktır.

```

set_property PACKAGE_PIN E3 [get_ports in_clk]
set_property IOSTANDARD LVC MOS33 [get_ports in_clk]
set_property PACKAGE_PIN V10 [get_ports in_rst]
set_property IOSTANDARD LVC MOS33 [get_ports in_rst]
set_property PACKAGE_PIN T8 [get_ports out_clk_1Hz]
set_property IOSTANDARD LVC MOS33 [get_ports out_clk_1Hz]

set_property PACKAGE_PIN V9 [get_ports out_clk_1_2Hz]
set_property IOSTANDARD LVC MOS33 [get_ports out_clk_1_2Hz]
set_property PACKAGE_PIN R8 [get_ports out_clk_1_4Hz]
set_property IOSTANDARD LVC MOS33 [get_ports out_clk_1_8Hz]
set_property PACKAGE_PIN T6 [get_ports out_clk_1_8Hz]
set_property IOSTANDARD LVC MOS33 [get_ports out_clk_1_4Hz]
set_property PACKAGE_PIN T5 [get_ports out_clk_1_16Hz]
set_property IOSTANDARD LVC MOS33 [get_ports out_clk_1_16Hz]

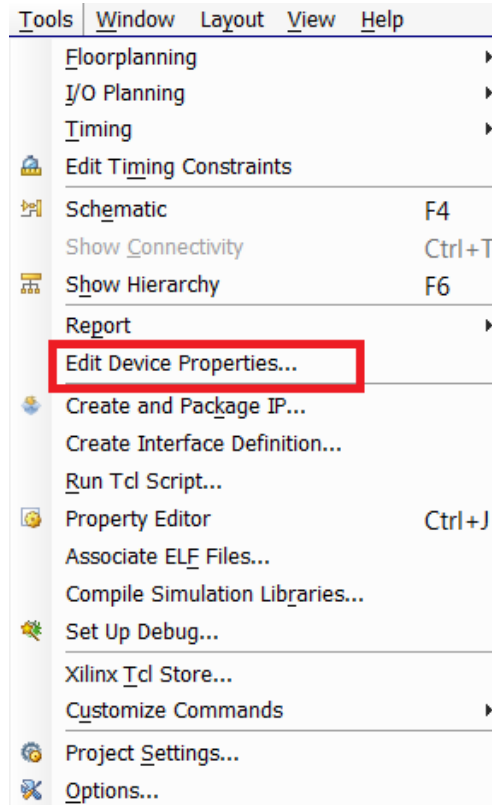
```

```
set_property PACKAGE_PIN T4 [get_ports out_clk_1_NHz]
set_property IOSTANDARD LVCMOS33 [get_ports out_clk_1_NHz]
```

10.2.1. Flash Dosyası Oluşturma

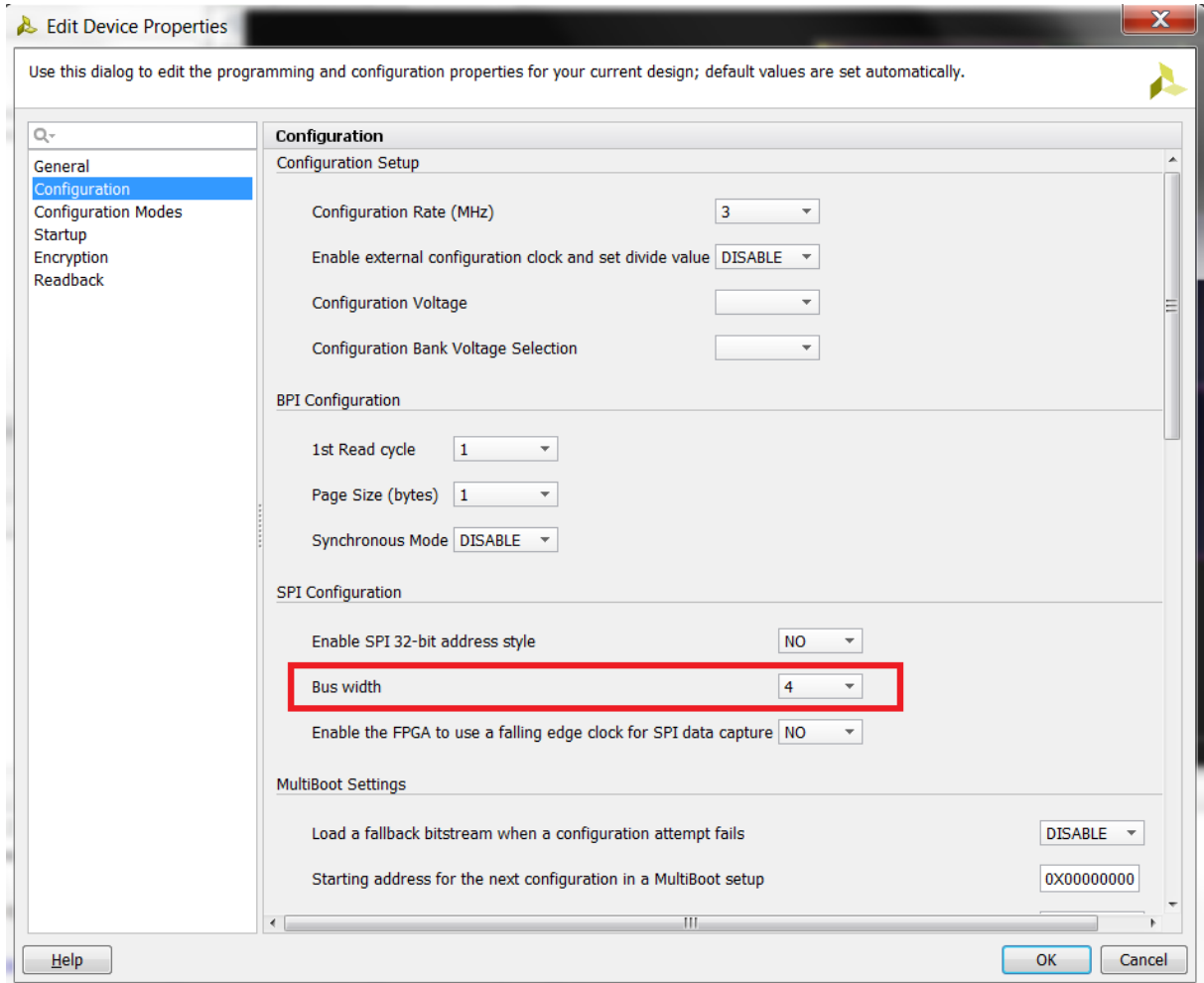
Neyxs 4 kartı üzerinde bulunan flash 4x SPI veri yoluna ve 128 Mb hafızaya sahiptir. Parça numarası **S25FL128S**'dir. Flash ayarlamalarını kendi projemiz içerisinde de yapmamız gerekmektedir.

Dosya oluşturma işleminden önce oluşturulan bit uzatılı dosya ile flashın veri yolu ayarları aynı olmalıdır. Ayarlama işlemi sentezleme ve bağlantı işlemlerinin bitimiyle **Tools** sekmesinden **Edit Device Properties** seçilir (Şekil 10-17).

Şekil 10-17 Flash ayarlarının yapılması - 1

Açılan pencereden **Configuration** seçilir ve **Bus width** 4 olarak ayarlanarak **OK** tuşuna basılır (Şekil 10-18).

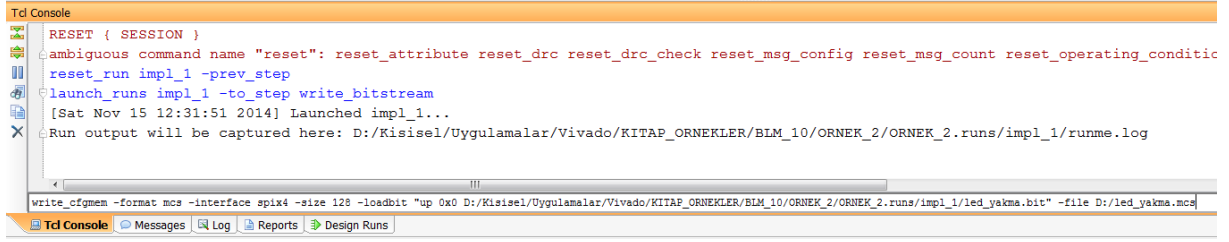
Şekil 10-18 Flash ayarlarının yapılması - 2

Bu işlemlerin ardından bit uzantılı dosya oluşturulur. Oluşturulan bit uzantılı dosyanın flasha yazmak için oluşturulacak dosyaya çevirme işlemi aşağıda verilen kod dizini TCL Console bölümüne yazılmasıyla başlatılır (Şekil 10-19).

```
write_cfgmem -format mcs -interface spix4 -size 128 -loadbit "up 0x0
VERI_YOLU_BIT " -file VERI_YOLU_MCS
```

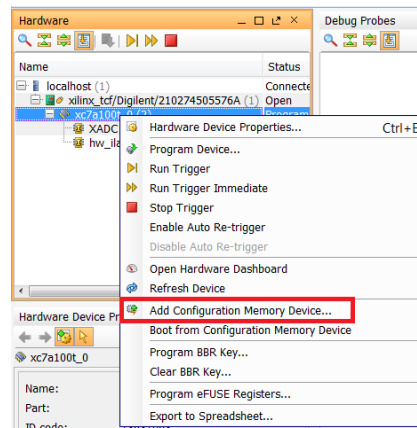
Örnek 10.2 için oluşturulan **led_yakma.bit** uzantılı dosyadan flasha yazmak için **led_yakma.mcs** uzantılı dosya elde etmek için aşağıdaki kod satırı TCL Console kısmına yazılır.

```
write_cfgmem -format mcs -interface spix4 -size 128 -loadbit "up 0x0
D:/Kisisel/Uygulamalar/Vivado/KITAP_ORNEKLER/BLM_10/ORNEK_2/ORNEK_2.runs/im
pl_1/led_yakma.bit" -file D:/led_yakma.mcs
```


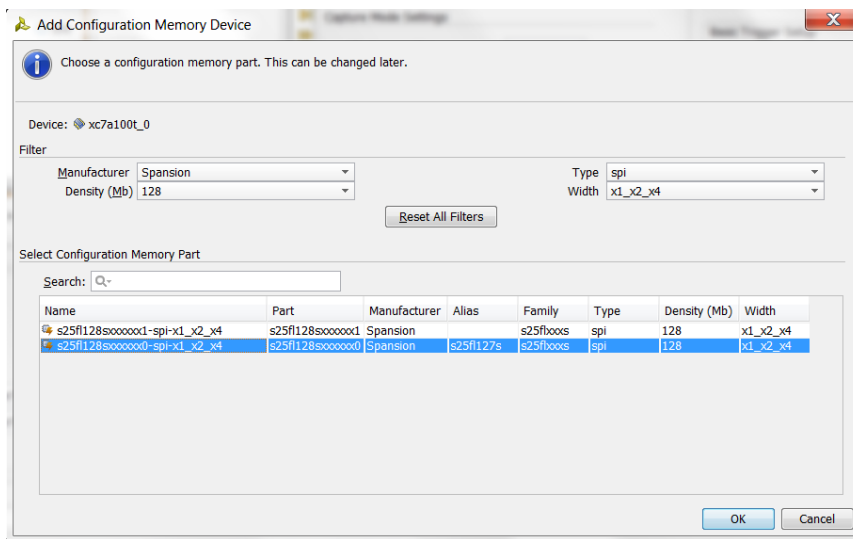
Şekil 10-19 led_yakma.mcs dosyasının oluşturulması

Bu işlemlerin ardından Nexys 4 kartımızda bulunan FPGA ile bağlantının yapılmalıdır. İşlemlerin ardından **Hardware** penceresinden tanımlı FPGA üzerine tıklanarak **Add Configuration Memory Device** seçilir (Şekil 10-20).

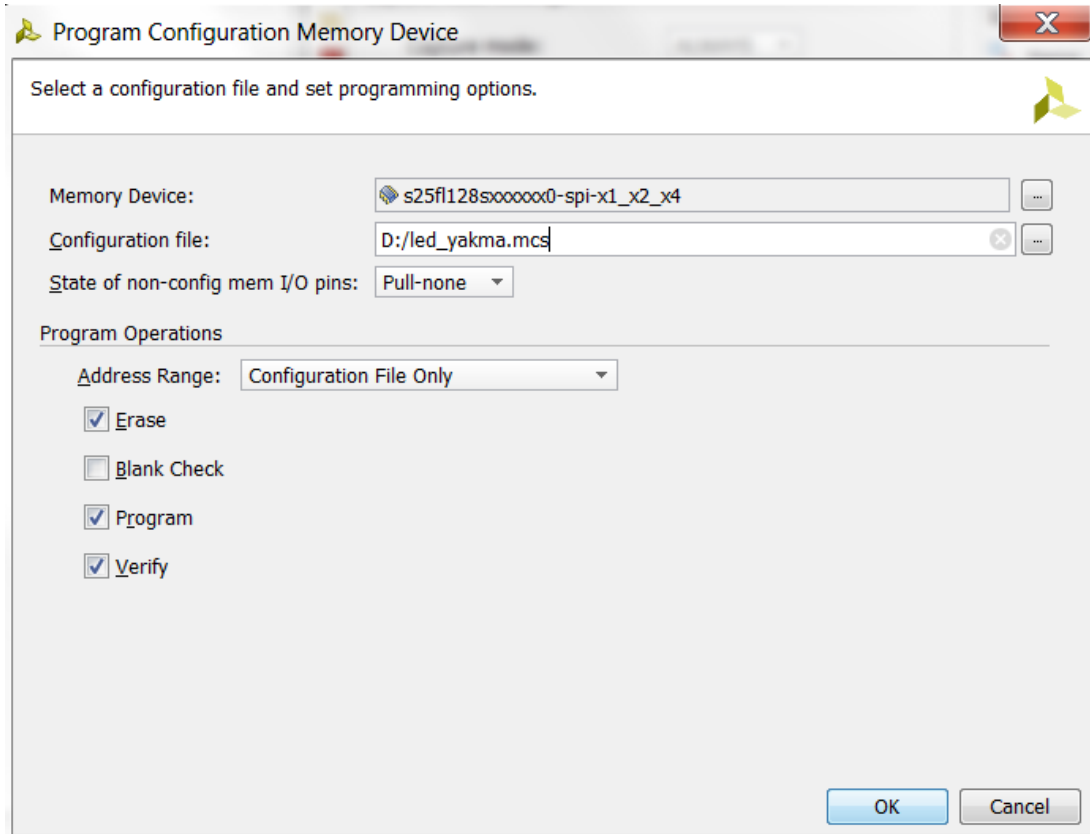
Şekil 10-20 Flash dosyasının yüklenmesi - 1

Açılan pencereden kartımızın üzerinde bulunan Flash seçilir ve OK tuşuna basılır (Şekil 10-21).

Şekil 10-21 Flash dosyasının yüklenmesi - 2

Daha sonra açılan pencereden **Configuration file** kısmına oluşturduğumuz **led_yakma.mcs** dosyası tanımlanır ve **OK** tuşuna basılarak flash programlama işlemi başlamaktadır (Şekil 10-22).

Şekil 10-22 Flash dosyasının yüklenmesi - 3

Programlama işleminin bitmesiyle artık kartımızı her açtığımızda **led_yakma.vhd** VHDL kodu ile gerçekleştirdiğimiz devre aktif olacaktır.

10.3. Vivado ile Hata Ayıklama (Debug) Uygulaması

Aşağıda verilen display.vhd VHDL kod ile tanımlı 4 bitlik giriş portunun aldığı değeri 7 Segment Displaylerde gösterilmektedir. Aynı zamanda bu kod ile Vivado programında sinyal değişkenlerinin aldığı değerleri kontrol edilebilmektedir. 26-33. satırlarda tanımlı nitelikler (**attribute**) ile kod FPGA içerisinde çalışırken tanımlı sinyallerin aldığı değerleri görebilmemiz sağlanacaktır. 26-27. satırlarda tanımlı nitelikle kod içerisinde kesinlikle bulunması gerekmektedir. 29-30 ve 32-33. satırlarda tanımlı ifadelerde ise **r_giris** ve **r_cikis** sinyallerinin aldığı değerlerin izleneceği tanımlanmaktadır.

```
1. library IEEE;
2. use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3. use IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;
4.
5. entity display is
6.     Port (
7.         in_clk : in std_logic;
```

```

8.         in_rst : in std_logic;
9.         in_giris : in std_logic_vector(3 downto 0);
10.        out_disp_sec : out std_logic_vector(7 downto 0);
11.        out_cikis : out std_logic_vector(7 downto 0)
12.    );
13.end display;
14.
15.architecture Behavioral of display is
16.
17.    type t_display_ekran is array (0 to 15) of std_logic_vector(7
        downto 0);
18.    constant DISP_EKRAN : t_display_ekran := ("10000001", "11001111",
        "10010010",
19."10000110",    "11001100",    "10100100",    "10100000",    "10001111",
        "10000000",
20."10000100",    "10001000",    "11100000",    "10110001",    "11000010",
        "10110000",
21."10111000");
22.
23.    signal r_giris : std_logic_vector(3 downto 0) := (others => '0');
24.    signal r_cikis : std_logic_vector(7 downto 0) := (others => '0');
25.
26.    attribute syn_keep : string;
27.    attribute mark_debug : string;
28.
29.    attribute syn_keep of r_giris : signal is "true";
30.    attribute mark_debug of r_giris : signal is "true";
31.
32.    attribute syn_keep of r_cikis : signal is "true";
33.    attribute mark_debug of r_cikis : signal is "true";
34.
35.begin
36.
37.    out_disp_sec <= "00000000";
38.    out_cikis <= r_cikis;
39.
40.    process(in_clk, in_rst, in_giris)
41.    begin
42.        if in_rst = '1' then
43.            r_giris <= (others => '0');
44.            r_cikis <= (others => '0');
45.        elsif rising_edge(in_clk) then

```

```

46.          r_giris <= in_giris;
47.          r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_giris));
48.      end if;
49.  end process;
50.end Behavioral;

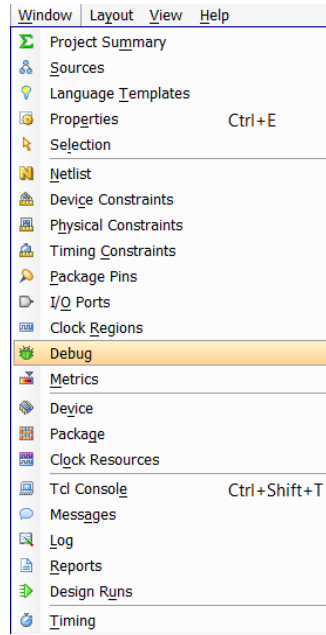
```

Uygulamaya ilişkin pin atama işlemlerinin yapıldığı varsayımı ile anlatıma devam edilecektir. 7 Segment Display modülünün Nexys 4 kartında çalışabilmesi için gerekli port konumları ve port standartları Tablo 10-3’de verilmiştir.

Tablo 10-3 Display modülünün Nexys 4 kartında bağlantıları

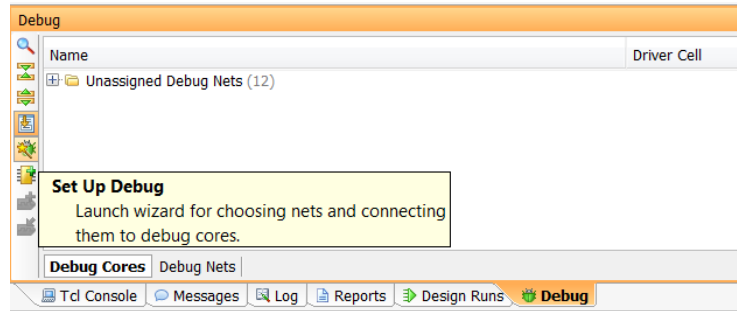
Port	Konum	I/O Standart
in_clk	E3	LVC MOS33
in_rst	V10	LVC MOS33
in_giris(0)	U9	LVC MOS33
in_giris(1)	U8	LVC MOS33
in_giris(2)	R7	LVC MOS33
in_giris(3)	R6	LVC MOS33
out_disp_sec(0)	N6	LVC MOS33
out_disp_sec(1)	M6	LVC MOS33
out_disp_sec(2)	M3	LVC MOS33
out_disp_sec(3)	N5	LVC MOS33
out_disp_sec(4)	N2	LVC MOS33
out_disp_sec(5)	N4	LVC MOS33
out_disp_sec(6)	L1	LVC MOS33
out_disp_sec(7)	M1	LVC MOS33
out_cikis(0)	L6	LVC MOS33
out_cikis(1)	M2	LVC MOS33
out_cikis(2)	K3	LVC MOS33
out_cikis(3)	L4	LVC MOS33
out_cikis(4)	L5	LVC MOS33
out_cikis(5)	N1	LVC MOS33
out_cikis(6)	L3	LVC MOS33
out_cikis(7)	M4	LVC MOS33

Sentezleme ve port tanımlama işlemleri yapıldıktan sonra **Window** sekmesi altında bulunan **Debug** seçilir (Şekil 10-23).

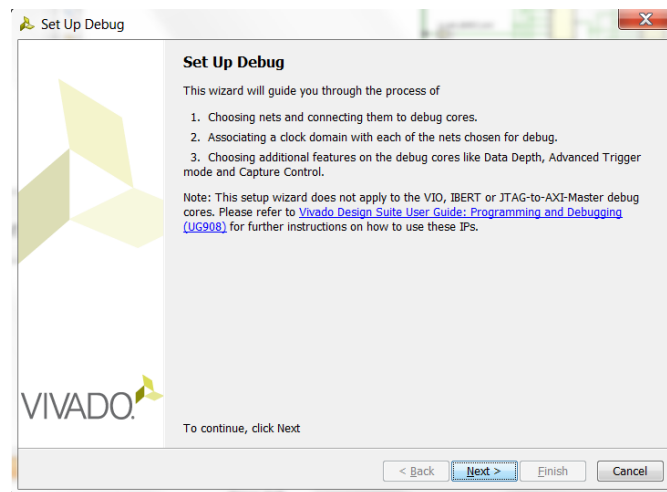
Şekil 10-23 Hata ayıklama işlemleri – 1

Açılan **Debug** penceresinde bulunan **Set Up Debug** pencersi seçilir (Şekil 10-24).

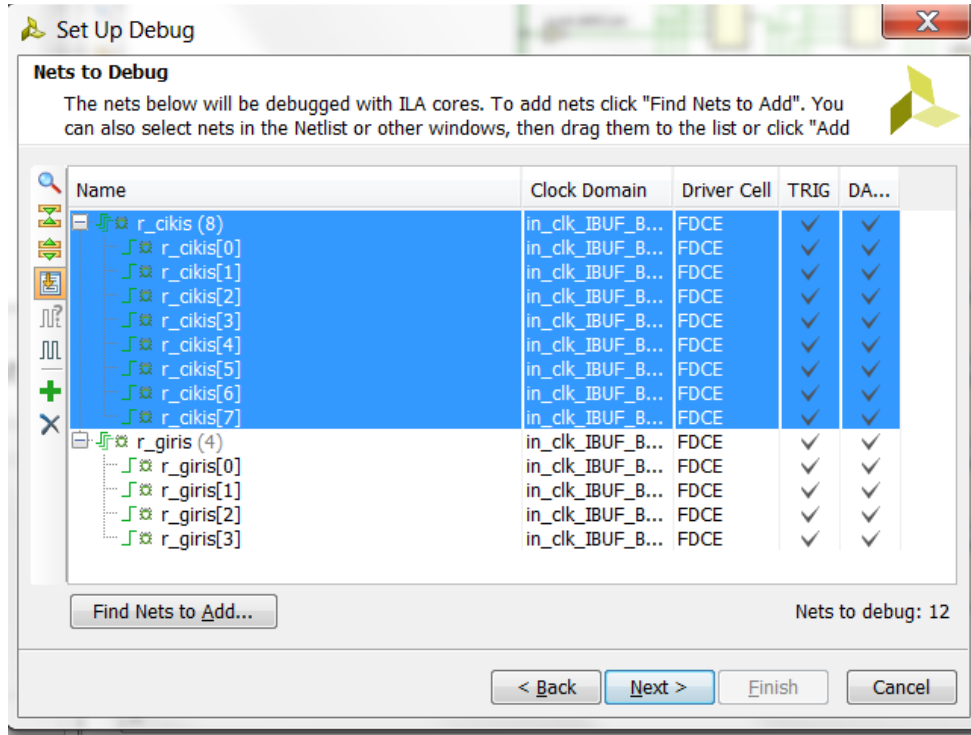
Şekil 10-24 Hata ayıklama işlemleri - 2

Açılan pencerede **Next** butonuna basılır (Şekil 10-25).

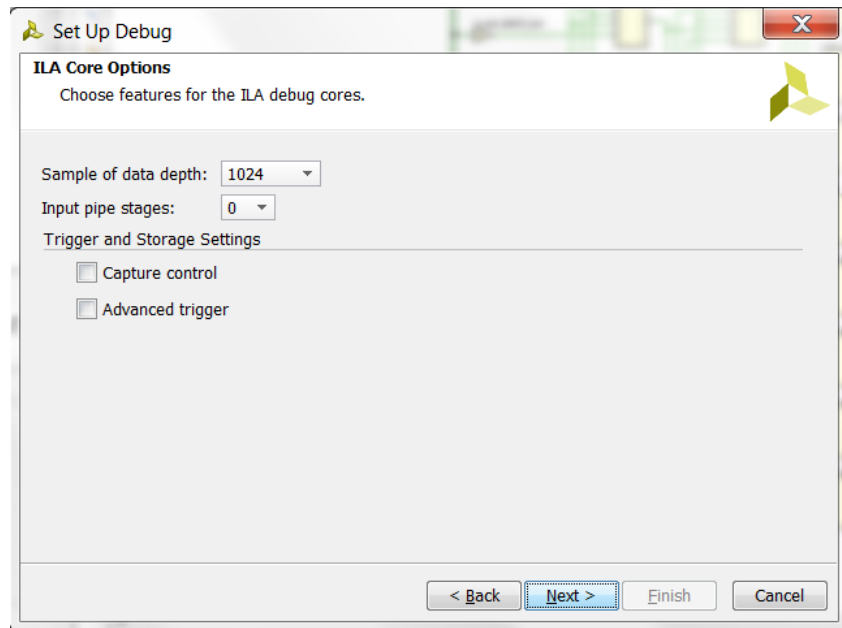
Şekil 10-25 Hata ayıklama işlemleri - 3

Niteliklerde tanımlı **r_cikis** ve **r_giris** sinyallerinin listelendiği görülmektedir. **Next** butonuna basılarak bir sonraki aşamaya geçilir (Şekil 10-26).

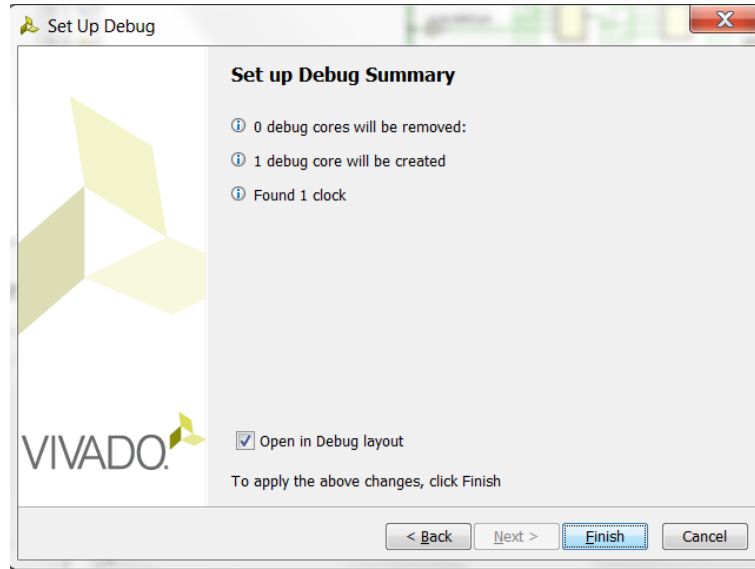
Şekil 10-26 Hata ayıklama işlemleri - 4

Next butonuna basılarak bir sonraki aşamaya geçilir (Şekil 10-27Şekil 10-26).

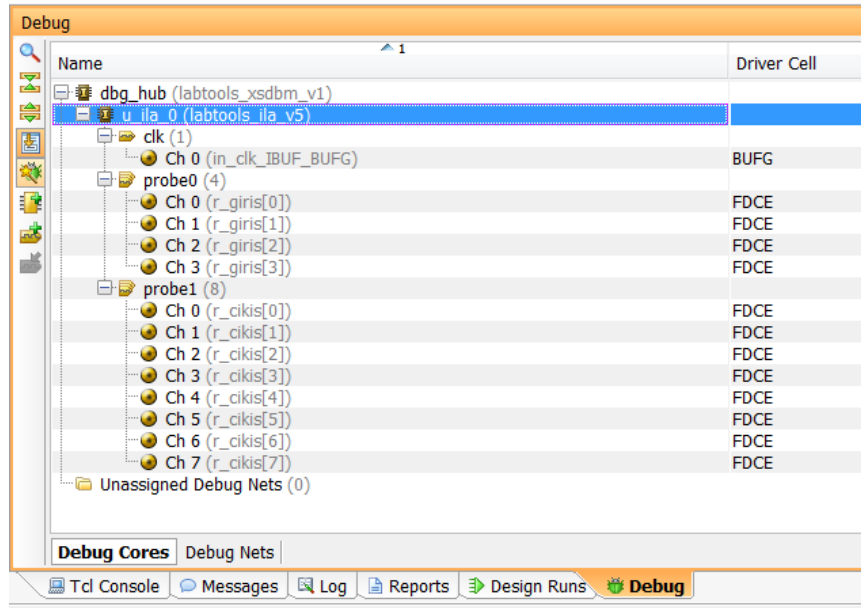
Şekil 10-27 Hata ayıklama işlemleri - 5

Finish butonuna basılarak işlem sonlandırılır (Şekil 10-28).

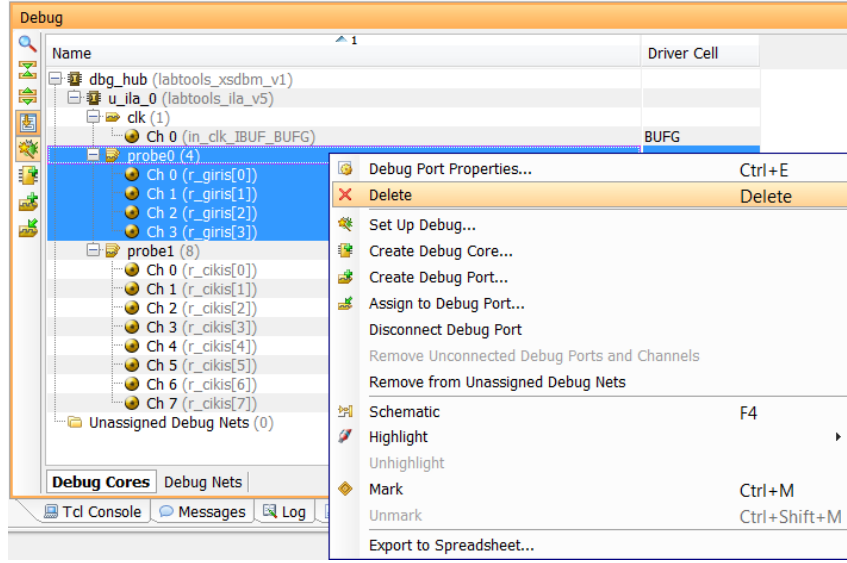
Şekil 10-28 Hata ayıklama işlemleri - 6

İşlemin bitirilmesinin ardından **Debug** penceresinde bağlantılar görülmektedir (Şekil 10-29).

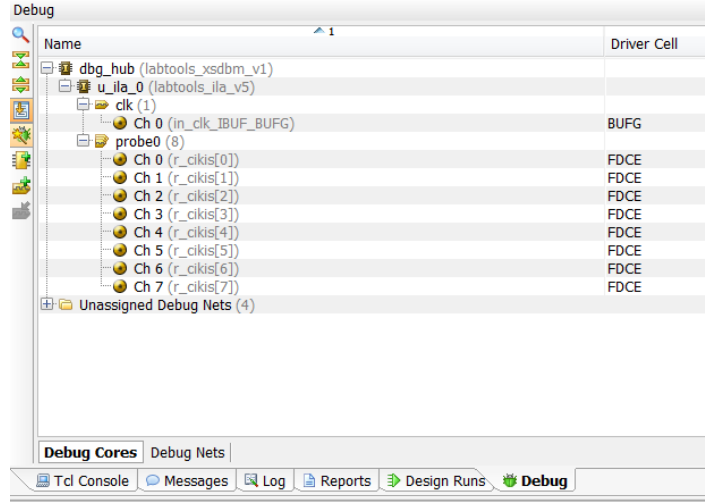

Şekil 10-29 Hata ayıklama işlemleri - 7

Var olan bağlantıyı silmek için bağlantı üzerine sağ tıklanır ve **Delete** seçilir. Daha sonra açılan pencereden Yes seçilerek bağlantı silinir (Şekil 10-30, Şekil 10-31).

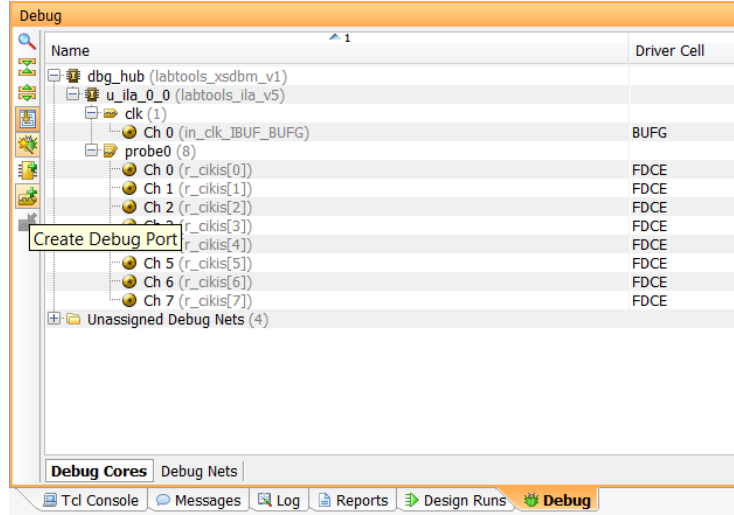

Şekil 10-30 Hata ayıklama işlemleri - 8

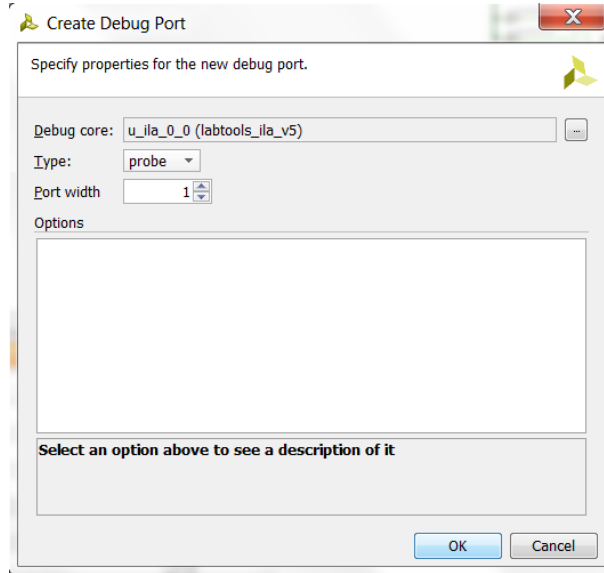
Şekil 10-31 Hata ayıklama işlemleri - 9

Yeni bağlantı eklemek için **Debug** penceresinde **Create Debug Port** seçilir (Şekil 10-32).

Şekil 10-32 Hata ayıklama işlemleri - 10

Açılan pencerede **Ok** butonuna basılır (Şekil 10-33).

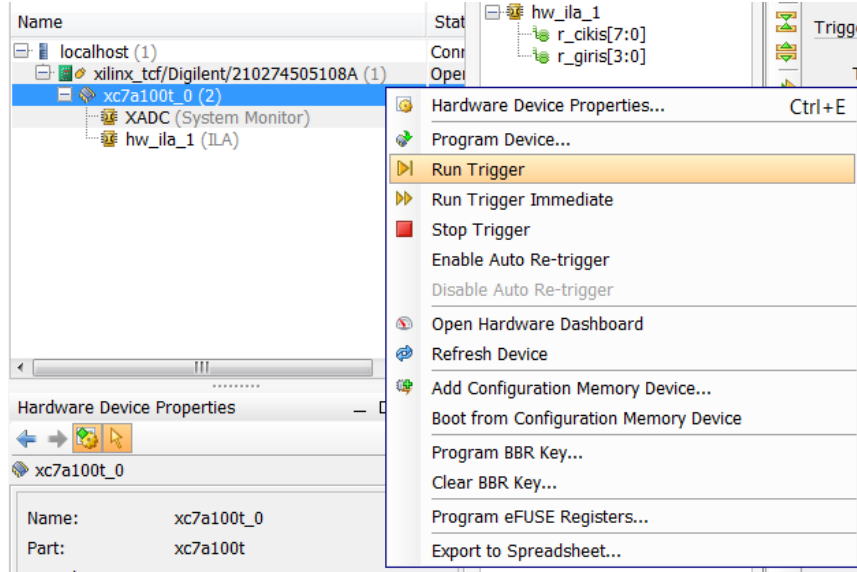
Şekil 10-33 Hata ayıklama işlemleri - 11

Oluşan yeni bağlantı noktasına boşta olan sinyal sürüklenerek bırakılarak yeni bağlantı oluşturulur.

Debug		
Name		Driver Cell
dbg_hub (labtools_xsdbrm_v1)		
u_ila_0_0 (labtools_ila_v5)		
clk (1)		
Ch 0 (in_clk_IBUF_BUFG)		BUFG
probe0 (8)		
Ch 0 (r_cikis[0])		FDCE
Ch 1 (r_cikis[1])		FDCE
Ch 2 (r_cikis[2])		FDCE
Ch 3 (r_cikis[3])		FDCE
Ch 4 (r_cikis[4])		FDCE
Ch 5 (r_cikis[5])		FDCE
Ch 6 (r_cikis[6])		FDCE
Ch 7 (r_cikis[7])		FDCE
probe1 (1)		
Ch 0		
Unassigned Debug Nets (4)		
r_giris (4)		FDCE
r_giris[0]		FDCE
r_giris[1]		FDCE
r_giris[2]		FDCE
r_giris[3]		FDCE

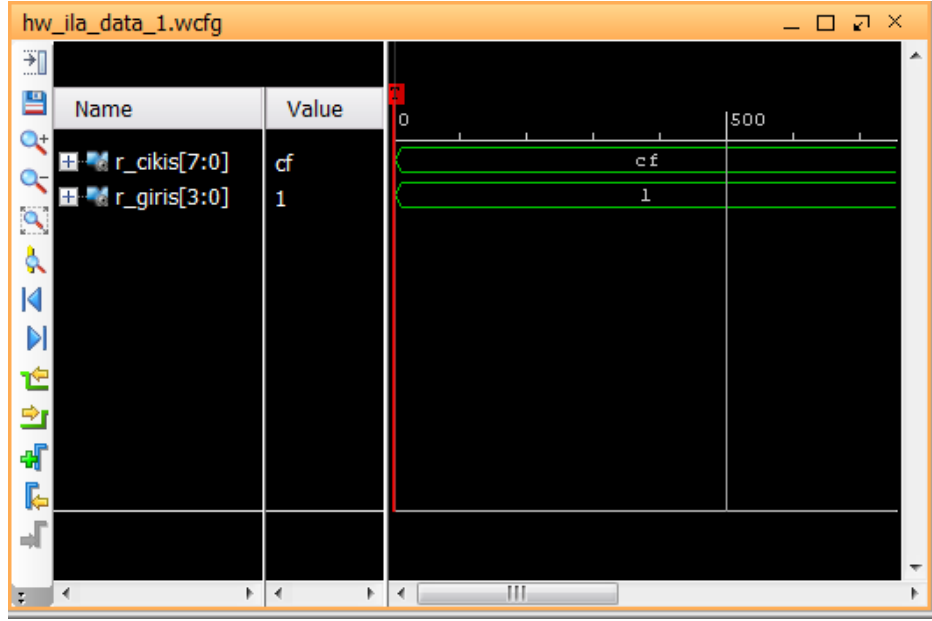
Şekil 10-34 Hata ayıklama işlemleri - 12

Bağlantı işlemlerinin tamamlanmasından sonra tüm işlemler kaydedilir. Analıtıma **Implementation** ve Generate Bitstream aşamalarının tamamlanıp kodun FPGA'ya yüklendiği varsayımı yapılarak devam edilecektir. Yükleme işlemini bitiminden Name penceresinde **xc7a100t_0** sekmesine sağ tıklanarak Run Trigger seçilir (Şekil 10-35).

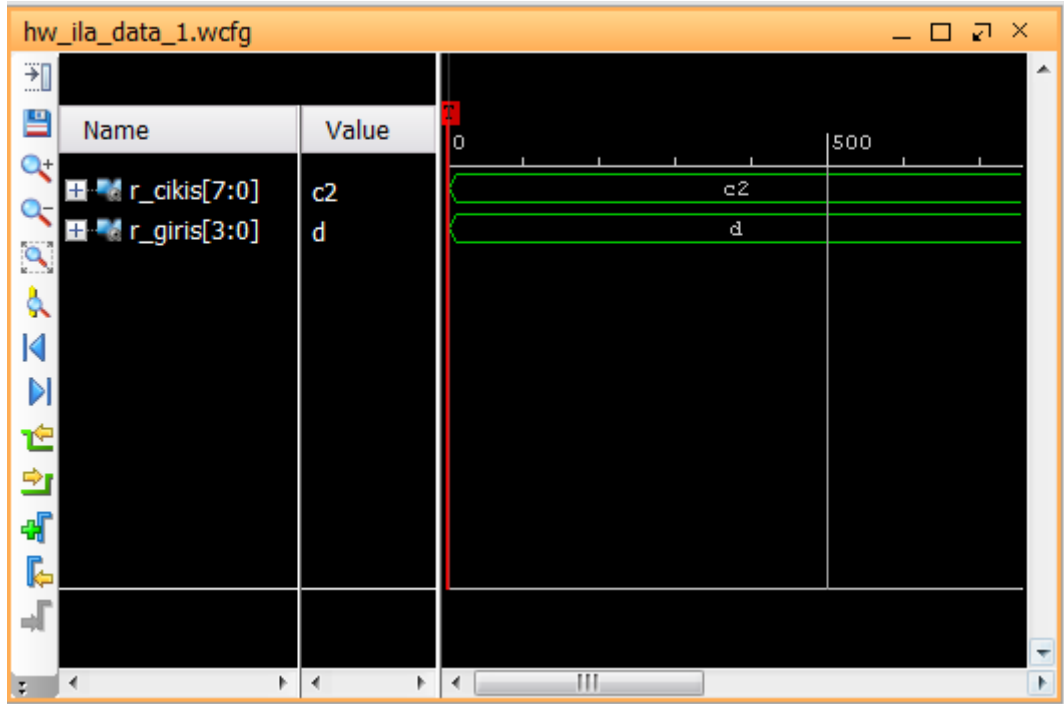
Şekil 10-35 Hata ayıklama işlemleri - 13

Anahtarlarla giriş portuna "0001" değeri gönderilmiştir. Şekil 10-36'den de görüleceği üzere **r_giris** sinyali 1 hex değerini ve **r_cikis** sinyali de **DISP_EKRAN(1)** değerini almışlardır.

Şekil 10-36 Hata ayıklama işlemleri - 14

Anahtarlarla giriş portuna "1101" değeri gönderilmiştir. Şekil 10-37'den de görüleceği üzere **r_giris** sinyali d hex değerini ve **r_cikis** sinyali de **DISP_EKRAN(14)** değerini almışlardır.

Şekil 10-37 Hata ayıklama işlemleri - 15

10.4. Karakter Kaydırma Uygulaması

Aşağıda verilen **karakter_kaydirma.vhd** VHDL kod ile tanımlı 4 bitlik giriş portunun aldığı değerleri kullanıcının belirlediği zaman aralıklarında RAM'a yazılmaktadır ve RAM dataları sola kayma işlemi yapmaktadır. Bu şekilde displayler üzerinde kullanıcının belirlediği zaman aralığında 0-F aralığında tanımlı karakterlerin sola doğru kaydığı görülecektir. 50-63. satırlarda tanımlı process işleminde kullanıcının belirlediği zaman diliminin dolması beklenmekte ve zaman dolması ile beraber 33-43. satırları arasında tanımlı fonksiyon çağırılarak RAM dataları sola kaydırılmakta ve en sağına giriş datası yazılmaktadır. 65-91. satırlar arasında tanımlı process ile displaya yazılacak RAM verisi belirlenme işlemi yapılmaktadır. 93-106. Satırlarda tanımlı process ile display sürme işlemi yapılmaktadır.

```
1. library IEEE;
2. use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3. use IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;
4.
5. entity karakter_kaydirma is
6.     Port (
7.         in_clk : in std_logic;
8.         in_rst : in std_logic;
9.         in_giris_data : in std_logic_vector(3 downto 0);
10.        out_disp_sec : out std_logic_vector(7 downto 0);
11.        out_cikis : out std_logic_vector(7 downto 0)
12.    );
13. end karakter_kaydirma;
14.
15. architecture Behavioral of karakter_kaydirma is
16.
17.     type t_display_ekran is array (0 to 15) of std_logic_vector(7 downto 0);
18.     constant DISP_EKRAN : t_display_ekran := ("10000001", "11001111",
19.         "10010010",
20.         "10000110", "11001100", "10100100", "10100000", "10001111",
21.         "10000000",
22.         "10000100", "10001000", "11100000", "10110001", "11000010",
23.         "10110000");
24.
25.     type t_RAM_data is array (0 to 7) of std_logic_vector(3 downto 0);
26.     signal r_RAM_data : t_RAM_data := (others => (others => '0'));
27.
28.     constant BEKLEME : integer := 3;
29.
30.     signal r_disp_sec : std_logic_vector(7 downto 0) := "11111110";
31.     signal r_cikis : std_logic_vector(7 downto 0) := (others => '0');
32.     signal r_sayac_clk : integer := 0;
33.     signal r_sayac_disp : integer := 0;
34.
35.     function f_kaydir(in_giris : std_logic_vector(3 downto 0); r_RAM_data : t_RAM_data)
36.         : t_RAM_data is
37.         return t_RAM_data is
38.             variable v_RAM_data : t_RAM_data;
39.         begin
40.             v_RAM_data := r_RAM_data;
```

```

38.     for n_i in 6 downto 0 loop
39.         v_RAM_data(n_i + 1) := v_RAM_data(n_i);
40.     end loop;
41.     v_RAM_data(0) := in_giris;
42.     return v_RAM_data;
43. end f_kaydir;
44.
45. begin
46.
47. out_disp_sec <= r_disp_sec;
48. out_cikis <= r_cikis;
49.
50. process(in_clk, in_rst, in_giris_data)
51. begin
52.     if in_rst = '1' then
53.         r_RAM_data <= (others => (others => '0'));
54.         r_sayac_clk <= 0;
55.     elsif rising_edge(in_clk) then
56.         if r_sayac_clk = BEKLEME * 100000000 - 1 then
57.             r_sayac_clk <= 0;
58.             r_RAM_data <= f_kaydir(in_giris_data, r_RAM_data);
59.         else
60.             r_sayac_clk <= r_sayac_clk + 1;
61.         end if;
62.     end if;
63. end process;
64.
65. process(in_clk, in_rst, r_disp_sec)
66. begin
67.     if in_rst = '1' then
68.         r_cikis <= "00000000";
69.     elsif rising_edge(in_clk) then
70.         case r_disp_sec is
71.             when "11111110" =>
72.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(0)));
73.             when "11111101" =>
74.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(1)));
75.             when "11111011" =>
76.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(2)));
77.             when "11110111" =>
78.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(3)));
79.             when "11101111" =>
80.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(4)));
81.             when "11011111" =>
82.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(5)));
83.             when "10111111" =>
84.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(6)));
85.             when "01111111" =>
86.                 r_cikis <= DISP_EKRAN(conv_integer(r_RAM_data(7)));

```

```

87.         when others =>
88.             r_cikis <= "00000000";
89.         end case;
90.     end if;
91. end process;
92.
93. process(in_clk, in_rst)
94. begin
95.     if in_rst = '1' then
96.         r_disp_sec <= "11111110";
97.         r_sayac_disp <= 0;
98.     elsif rising_edge(in_clk) then
99.         if r_sayac_disp = 10000 then
100.            r_sayac_disp <= 0;
101.            r_disp_sec <= r_disp_sec(6 downto 0) & r_disp_sec(7);
102.        else
103.            r_sayac_disp <= r_sayac_disp + 1;
104.        end if;
105.    end if;
106. end process;
107.
108. end Behavioral;

```

display modülünün modülünün Nexys 4 kartında çalışabilmesi için gerekli port konumları ve port standartları Tablo 10-3’de verilmiştir.

Tablo 10-4 Display modülünün Nexys 4 kartında bağlantıları

Port	Konum	I/O Standart
in_clk	E3	LVC MOS33
in_rst	V10	LVC MOS33
in_giris_data(0)	U9	LVC MOS33
in_giris_data(1)	U8	LVC MOS33
in_giris_data(2)	R7	LVC MOS33
in_giris_data(3)	R6	LVC MOS33
out_disp_sec(0)	N6	LVC MOS33
out_disp_sec(1)	M6	LVC MOS33
out_disp_sec(2)	M3	LVC MOS33
out_disp_sec(3)	N5	LVC MOS33
out_disp_sec(4)	N2	LVC MOS33
out_disp_sec(5)	N4	LVC MOS33
out_disp_sec(6)	L1	LVC MOS33
out_disp_sec(7)	M1	LVC MOS33
out_cikis(0)	L6	LVC MOS33
out_cikis(1)	M2	LVC MOS33
out_cikis(2)	K3	LVC MOS33
out_cikis(3)	L4	LVC MOS33
out_cikis(4)	L5	LVC MOS33
out_cikis(5)	N1	LVC MOS33
out_cikis(6)	L3	LVC MOS33
out_cikis(7)	M4	LVC MOS33

10.5. UART Protokolü Kullanarak Data Kontrolü

UART (Universal asynchronous receiver/transmitter – Evrensel eşzamanlı olmaya alıcı/verici) paralel ve seri formlar arasında data çevrim işlemi yapan bilgisayar donanım parçasından biridir. UART'lar RS-232, RS-485 gibi yaygın iletişim standartları ile birlikte kullanılır.

Aşağıda VHDL dilinde UART modülü ile data alma ve gönderme işlemlerinin gerçekleştirildiği örnekler verilmiştir.

Örnek 10.1.1: Aşağıda UART protokollü kullanarak data gönderim işlemnin yapıldığı **UART_tx.vhd** VHDL kodu verilmiştir. **UART_tx** varlığınıza ilişkin generic bildirimleri 7-10. satırlarda yapılmıştır. generic bildirimi içerisinde yapılan değerler kullanılarak 23. satırda her bir bit değeri için gerekli saat darbesi sayısı hesaplanmaktadır. Port bildirim işlemleri 11-18 satırları arasında yapılmaktadır. **UART_tx** varlığımız 1 bitlik başla biti, 1 bitlik bitir biti ve 8 bitlik data gönderecek şekilde tasarlanmıştır. **t_UART_tx** tipinde tanımlı **r_UART_tx** sinyali başlangıç durumunda **BOSTA** durumundadır ve **in_tx_basla** giriş portu değerinin '1' olmasını beklemektedir. **in_tx_basla** giriş portu değerinin '1' olması ile birlikte, **r_data** sinyaline **in_txt_data** giriş portu değeri atanmaktadır ve **r_UART_tx** sinyali **BASLA** durumuna dallanır. **BASLA** durumunda başla biti gönderim işlemi yapılmaktadır. Yani **CLK_BIT** sabitinin değeri kadar saat darbesinde bu durum içerisinde beklenmekte ve **out_tx_cikis** portuna '1' değeri gönderilmektedir. **CLK_BIT** sayısı kadar saat darbesi beklendikten sonra **r_UART_tx** sinyali **GONDER** durumuna dallanır. Bu durumda **r_data** sinyalinin en anlamsız bitinden en anlamlı bitine doğru tüm datalar **CLK_BIT** sayısı kadar saat darbesi süresi ile gönderilmektedir. Yani bu durum içerisinde 8 x **CLK_BIT** saat darbesi kadar beklenmektedir. Tüm bitlerin gönderim işleminden sonra **r_UART_tx** sinyali **BITIR** durumuna dallanır. Bu durum içerisinde bitir biti gönderim işlemi yapılmaktadır. Yani **CLK_BIT** sabitinin değeri kadar saat darbesinde bu durum içerisinde beklenmekte ve **out_tx_cikis** portuna '1' değeri gönderilmektedir. **CLK_BIT** sayısı kadar saat darbesi beklendikten sonra **r_UART_tx** sinyali **TAMAM** durumuna dallanır. **TAMAM** durumunda **r_tx_tamam** sinyali '1' değerini alarak data gönderim işleminin bittiği bildirilmektedir ve **r_UART_tx** sinyali **BOSTA** durumuna dallanır.

```
1. library IEEE;
2. use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3. use IEEE.STD_LOGIC_SIGNED.ALL;
4. use IEEE.STD_LOGIC_ARITH.ALL;
5.
6. entity UART_tx is
7.     Generic (
8.         CLK_FREKANS : integer := 100000000; -- 100 MHz
9.         BOUDRATE : integer := 115200
10.    );
11.    Port(
12.        in_clk : in std_logic;
13.        in_rst : in std_logic;
14.        in_tx_basla : in std_logic;
15.        in_tx_data : in std_logic_vector(7 downto 0);
16.        out_tx : out std_logic;
17.        out_tx_tamam : out std_logic
```

```

18. );
19. end UART_tx;
20.
21. architecture Behavioral of UART_tx is
22.
23.     constant CLK_BIT : integer := CLK_FREKANS / BOUDRATE + 1;
24.
25.     type t_UART_tx is (BOSTA, BASLA, GONDER, BITIR, TAMAM);
26.     signal r_UART_tx : t_UART_tx := BOSTA;
27.     signal r_clk_sayac : integer range 0 to CLK_BIT - 1 := 0;
28.     signal r_data_ind : integer range 0 to 7 := 0;
29.     signal r_data      : std_logic_vector(7 downto 0) := (others => '0');
30.     signal r_tx : std_logic := '1';
31.     signal r_tx_tamam : std_logic := '0';
32.
33. begin
34.
35.     out_tx <= r_tx;
36.     out_tx_tamam <= r_tx_tamam;
37.
38.     process(in_clk, in_rst)
39.     begin
40.         if in_rst = '1' then
41.             r_UART_tx <= BOSTA;
42.             r_clk_sayac <= 0;
43.             r_data_ind <= 0;
44.             r_data <= (others => '0');
45.             r_tx <= '1';
46.             r_tx_tamam <= '0';
47.
48.         elsif rising_edge(in_clk) then
49.             r_tx_tamam <= '0';
50.             case r_UART_tx is
51.                 when BOSTA =>
52.                     r_tx <= '1';
53.                     r_clk_sayac <= 0;
54.                     r_data_ind <= 0;
55.                     if in_tx_basla = '1' then
56.                         r_data <= in_tx_data;
57.                         r_UART_tx <= BASLA;

```

```

58.         end if;
59.
60.     when BASLA =>
61.         r_tx <= '0';
62.         if r_clk_sayac = CLK_BIT - 1 then
63.             r_clk_sayac <= 0;
64.             r_UART_tx <= GONDER;
65.         else
66.             r_clk_sayac <= r_clk_sayac + 1;
67.         end if;
68.
69.     when GONDER =>
70.         r_tx <= r_data(r_data_ind);
71.         if r_clk_sayac = CLK_BIT - 1 then
72.             r_clk_sayac <= 0;
73.             if r_data_ind = 7 then
74.                 r_data_ind <= 0;
75.                 r_UART_tx <= BITIR;
76.             else
77.                 r_data_ind <= r_data_ind + 1;
78.             end if;
79.         else
80.             r_clk_sayac <= r_clk_sayac + 1;
81.         end if;
82.
83.     when BITIR =>
84.         r_tx <= '1';
85.         if r_clk_sayac = CLK_BIT - 1 then
86.             r_clk_sayac <= 0;
87.             r_UART_tx <= TAMAM;
88.         else
89.             r_clk_sayac <= r_clk_sayac + 1;
90.         end if;
91.
92.     when TAMAM =>
93.         r_tx <= '1';
94.         r_tx_tamam <= '1';
95.         r_UART_tx <= BOSTA;
96.
97.     when others => NULL;

```



```

98.         end case;
99.     end if;
100.    end process;
101.
102.    end Behavioral;

```

Örnek 10.1.2: Aşağıda UART protokollü kullanarak data alım işleminin yapıldığı **UART_rx.vhd** VHDL kodu verilmiştir. **UART_rx** varlığımıza ilişkin generic bildirimleri 7-10. satırlarda yapılmıştır. generic bildirimi içerisinde yapılan değerler kullanılarak 22. satırda her bir bit değeri için gerekli saat darbesi sayısı hesaplanmaktadır. Port bildirim işlemleri 11-17 satırları arasında yapılmaktadır. **UART_rx** varlığımız 8 bitlik data alacak şekilde tasarlanmıştır. 48. satırda saat darbelerinin farklı olmasından dolayı domain eşleştirme işlemi yapılmaktadır. **t_UART_rx** tipinde tanımlı **r_UART_rx** sinyali başlangıç durumunda **BOSTA** durumundadır ve **r_rx_cnt** sinyalin ilk 2 bitinin değerinin "10" olması beklenmektedir. **r_rx_cnt** sinyalin ilk 2 bitinin değerinin "10" olması ile **r_UART_rx** sinyali **BASLA** durumuna dallanır. **BASLA** durumunda **CLK_BIT** sabitinin değerinin yarısı kadar beklenmektedir. **CLK_BIT/2** sayısı kadar saat darbesi beklendikten sonra **r_UART_rx** sinyali **DATA_AL** durumuna dallanır. Bu durumda **CLK_BIT** sayısı kadar saat darbesi süresi kadar beklendikten sonra **r_data** sinyalinin en anlamsız bitinden en anlamlı bitine doğru data yazılmaktadır. Yani bu durum içerisinde 8 x **CLK_BIT** saat darbesi kadar beklenmektedir. Tüm bitlerin alınma işleminden sonra **r_UART_rx** sinyali **BITIR** durumuna dallanır. Bu durum içerisinde bitir **CLK_BIT** sabitinin değeri kadar saat darbesi beklendikten sonra **r_UART_rx** sinyali **TAMAM** durumuna dallanır. **TAMAM** durumunda **r_rx_tamam** sinyali '1' değerini alarak data alım işleminin bittiği bildirilmektedir ve **r_UART_rx** sinyali **BOSTA** durumuna dallanır.

```

1.  library IEEE;
2.  use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3.  use IEEE.STD_LOGIC_SIGNED.ALL;
4.  use IEEE.STD_LOGIC_ARITH.ALL;
5.
6.  entity UART_rx is
7.      Generic (
8.          CLK_FREKANS : integer := 100000000;
9.          BOUDRATE : integer := 115200
10.     );
11.  Port(
12.      in_clk : in std_logic;
13.      in_rst : in std_logic;
14.      in_rx : in std_logic;
15.      out_rx_data : out std_logic_vector(7 downto 0);
16.      out_rx_tamam : out std_logic
17.  );
18. end UART_rx;
19.
20. architecture Behavioral of UART_rx is

```

```

21.
22.  constant CLK_BIT : integer := CLK_FREKANS / BOUDRATE + 1;
23.
24.  type t_UART_rx is (BOSTA, BASLA, DATA_AL, BITIR, TAMAM);
25.  signal r_UART_rx : t_UART_rx := BOSTA;
26.  signal r_clk_sayac : integer range 0 to CLK_BIT - 1 := 0;
27.  signal r_data_ind : integer range 0 to 7 := 0;
28.  signal r_data      : std_logic_vector(7 downto 0) := (others => '0');
29.  signal r_rx_tamam : std_logic := '0';
30.  signal r_rx_cnt : std_logic_vector(2 downto 0) := (others => '0');
31.
32. begin
33.
34.  out_rx_data <= r_data;
35.  out_rx_tamam <= r_rx_tamam;
36.
37.  process(in_clk)
38.  begin
39.      if in_rst = '1' then
40.          r_UART_rx <= BOSTA;
41.          r_clk_sayac <= 0;
42.          r_data_ind <= 0;
43.          r_data <= (others => '0');
44.          r_rx_cnt <= (others => '0');
45.          r_rx_tamam <= '0';
46.
47.      elsif rising_edge(in_clk) then
48.          r_rx_cnt <= r_rx_cnt(1 downto 0) & in_rx;
49.          r_rx_tamam <= '0';
50.
51.          case r_UART_rx is
52.              when BOSTA =>
53.                  if r_rx_cnt(2 downto 1) = "10" then
54.                      r_UART_rx <= BASLA;
55.                  end if;
56.
57.              when BASLA =>
58.                  if r_clk_sayac = (CLK_BIT - 1) / 2 then
59.                      r_clk_sayac <= 0;
60.                      r_UART_rx <= DATA_AL;

```

```

61.         else
62.             r_clk_sayac <= r_clk_sayac + 1;
63.         end if;
64.
65.     when DATA_AL =>
66.         r_data(r_data_ind) <= r_rx_cnt(2);
67.         if r_clk_sayac = CLK_BIT - 1 then
68.             r_clk_sayac <= 0;
69.             if r_data_ind = 7 then
70.                 r_data_ind <= 0;
71.                 r_UART_rx <= BITIR;
72.             else
73.                 r_data_ind <= r_data_ind + 1;
74.             end if;
75.         else
76.             r_clk_sayac <= r_clk_sayac + 1;
77.         end if;
78.
79.     when BITIR =>
80.         if r_clk_sayac = CLK_BIT - 1 then
81.             r_clk_sayac <= 0;
82.             r_UART_rx <= TAMAM;
83.         else
84.             r_clk_sayac <= r_clk_sayac + 1;
85.         end if;
86.
87.     when TAMAM =>
88.         r_rx_tamam <= '1';
89.         r_UART_rx <= BOSTA;
90.         when others => NULL;
91.     end case;
92. end if;
93. end process;
94. end Behavioral;

```

Örnek 10.1.3: Aşağıda UART protokollü kullanarak data alım-gönderim işleminin yapıldığı **UART_main.vhd** VHDL kodu verilmiştir. **UART_main** varlığımıza ilişkin port bildirim işlemleri 12-18 satırları arasında yapılmaktadır. **UART_rx** varlığımız UART_rx alt devresinden aldığı dataları UART_tx alt devresi ile göndermek üzere tasarlanmıştır. UART_tx alt devresi component tanımlama işlemleri 15-28. satırlar arasında, bağlantı işlemleri ise 97-109. satırlar arasında yapılmaktadır. UART_rx alt devresi component tanımlama işlemleri 30-42. satırlar arasında, bağlantı işlemleri ise 84-95. satırlar arasında yapılmaktadır.

```

1. library IEEE;
2. use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3.
4. entity UART_main is
5.   Port (
6.     in_clk : in std_logic;
7.     in_rst : in std_logic;
8.     in_rx  : in std_logic;
9.     out_tx : out std_logic
10.  );
11.end UART_main;
12.
13.architecture Behavioral of UART_main is
14.
15.   component UART_tx
16.   Generic (
17.     CLK_FREKANS : integer := 100000000;
18.     BOUDRATE    : integer := 115200
19.   );
20.   Port(
21.     in_clk : in std_logic;
22.     in_rst : in std_logic;
23.     in_tx_basla : in std_logic;
24.     in_tx_data  : in std_logic_vector(7 downto 0);
25.     out_tx      : out std_logic;
26.     out_tx_tamam : out std_logic
27.   );
28.   end component;
29.
30.   component UART_rx
31.   Generic (
32.     CLK_FREKANS : integer := 100000000;
33.     BOUDRATE    : integer := 115200
34.   );
35.   Port(
36.     in_clk : in std_logic;
37.     in_rst : in std_logic;
38.     in_rx  : in std_logic;
39.     out_rx_data : out std_logic_vector(7 downto 0);

```

```

40.     out_rx_tamam : out std_logic
41. );
42. end component;
43.
44. type t_Data_Cntrl is (BOSTA, DATA_AL, DATA_GONDER);
45. signal r_Data_Cntrl : t_Data_Cntrl := BOSTA;
46. signal r_tx_basla : std_logic := '0';
47. signal r_tx_tamam : std_logic := '0';
48. signal r_rx_tamam : std_logic := '0';
49. signal r_data : std_logic_vector(7 downto 0);
50. signal r_rx_data : std_logic_vector(7 downto 0);
51. signal r_tx_data : std_logic_vector(7 downto 0);
52.
53. begin
54.
55. process(in_clk, in_rst)
56. begin
57.     if in_rst = '1' then
58.         r_Data_Cntrl <= BOSTA;
59.         r_data <= (others => '0');
60.
61.     elsif rising_edge(in_clk) then
62.         r_tx_basla <= '0';
63.
64.         case r_Data_Cntrl is
65.             when BOSTA =>
66.                 r_Data_Cntrl <= DATA_AL;
67.
68.             when DATA_AL =>
69.                 if r_rx_tamam = '1' then
70.                     r_tx_data <= r_rx_data;
71.                     r_tx_basla <= '1';
72.                 end if;
73.
74.             when DATA_GONDER =>
75.                 if r_tx_tamam = '1' then
76.                     r_Data_Cntrl <= BOSTA;
77.                 end if;
78.
79.             when others => NULL;

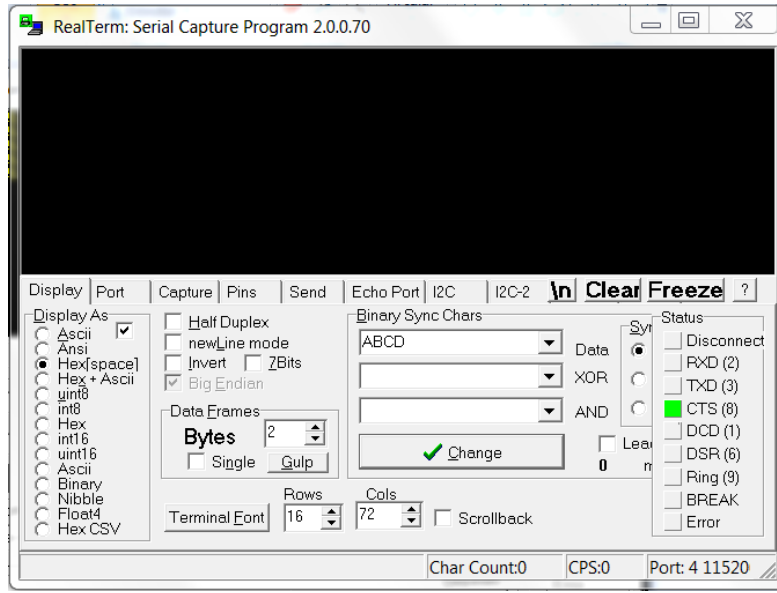
```

```

80.         end case;
81.     end if;
82. end process;
83.
84. UART_rx_map : UART_rx
85. Generic map (
86.     CLK_FREKANS => 100000000, --100 MHz
87.     BOUDRATE => 115200
88. )
89. Port map (
90.     in_clk => in_clk,
91.     in_rst => in_rst,
92.     in_rx => in_rx,
93.     out_rx_data => r_rx_data,
94.     out_rx_tamam => r_rx_tamam
95. );
96.
97. UART_tx_map : UART_tx
98. Generic map (
99.     CLK_FREKANS => 100000000, --100 MHz
100.     BOUDRATE => 115200
101. )
102. Port map (
103.     in_clk => in_clk,
104.     in_rst => in_rst,
105.     in_tx_basla => r_tx_basla,
106.     in_tx_data => r_tx_data,
107.     out_tx => out_tx,
108.     out_tx_tamam => r_tx_tamam
109. );
110.
111. end Behavioral;

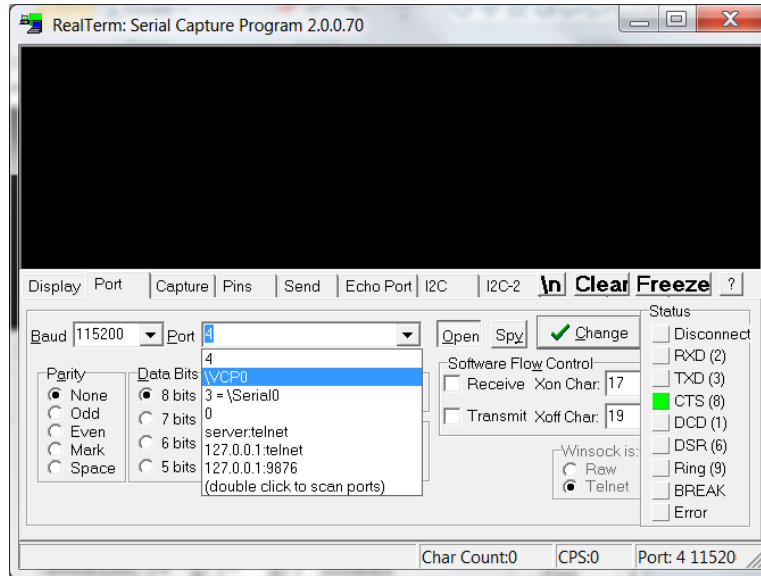
```

UART_main modülümüzün test işlemleri için **Realterm** programı kullanılmıştır. **Realterm** programında **Display** sekmesinde **Display As'de Hex[space]** seçilerek ekranda gösterilecek karakter formatı seçilmektedir (Şekil 10-38).

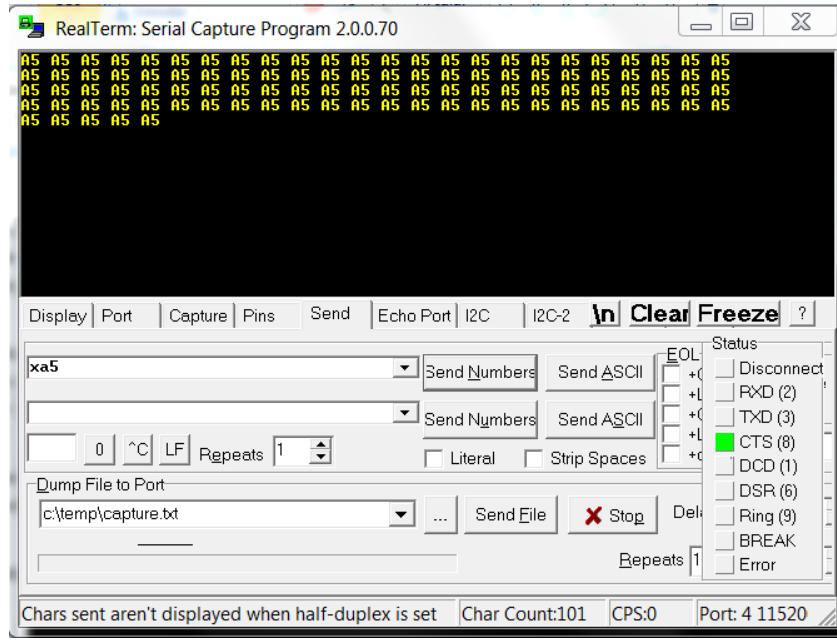
Şekil 10-38 UART_main modülü test işlemleri - 1

Port sekmesinde Baud sekmesinde 115200, Port sekmesinde ise \\VCP0 seçilmektedir. Daha sonra Change butonuna basılarak değişiklikler yapılmaktadır (Şekil 10-39).

Şekil 10-39 UART_main modülü test işlemleri - 2

Send sekmesinde UART protokülü ile FPGA'ya göndermek istediğimiz datayı hex sayı formatında yazarak **Send Numbers** butonuna basılır. **UART_main** modülü aldığı datayı tekrar göndermek üzere tasarlandığından dolayı ekranda gönderilen data görülmektedir (Şekil 10-40).

Şekil 10-40 UART_main modülü test işlemleri - 3